

Új klasszicizmus

A hetvenes években a népi szürrealizmus — elsősorban Nagy László — iskolájába jártak a fiatal költők, a nyolcvanas években Tandori és a neoavantgárd hatása uralkodott, s most, amikor az ízlések rendszerváltásai után egy igazi rendszerváltást is megértünk, és élvezhetjük az árvák szabadságát (támogatás nincs, de írhatunk, amit akarunk), most — és leginkább éppen a fiatalok körében — mintha egy új klasszicizmus kezdene kibontakozni; a kép- és betűversektől, nagyképű semmitmondásától megcsömörlött mai „kezdők” újra verset tanokat forgatnak, újra fontosnak tartják a mesterség technikájának elsajátítását. Ezt annak az egymást személyesen nem is ismerő két fiatalembernek a példája is bizonyítja, akiket bemutatni szeretnék.

A körmendi *Nagy Gábor* tehetségére *Simai Mihály* figyelt fel, az 1985-ös Kincskereső-táborban, ő közölte a gyerek-, majd kamaszköltő első verseit a Kincskeresőben. Én később barátkoztam meg vele, amikor az ezt követő táborokban verstani foglalkozásaim asszisztense, majd vezetője lett. *Weöres Sándor*, *József Attila* és — újabb verseiből kitűnően — *Juhász Gyula* hatását érzem nála meghatározónak; metaforái merészek, de többnyire pontosak, képvilága kissé szaggatott, de hát egy tizenkilenc éves fiatalember nem lehet olyan higadtan fenséges, mint egy hetvenesztendő élő klasszikus... A szeged-algyői *Bakos András* (még ő sem töltötte be a húszat) visszafogottabb, közelebb áll a klasszikus kiegyensúlyozottsághoz, az ő mostani — s e tekintetben is szerencsésen megválasztott — példaképe *Lator László*. Rajta, persze, a fiatalság hevét, lendületét kérhetnénk számon. De minek? Kettejük különbözőségében épp az a jó, hogy egy nagyon fontos dologban — a mesterségi tudás tiszteletében — megegyeznek, s ez pályájukhoz nagyobb garanciát ad, mint a mindenáron — még a pocsékság árán is — eredetiségre való törekvés. Az igazi eredetiség a megtanult és meghaladott hagyomány. Ám a meghaladást minden esetben a tanulásnak kell megelőznie. *Nagy Gábor* és *Bakos András* erre vállalkozott. Szerencsés csillagot fölébük!

BAKA ISTVÁN

BAKOS ANDRÁS

Dal

*Fölötted némán feszülnek a drótok
Léptedtől porlik a fagyott beton
Az éjen lyuk tátong a földre fénylő
hideg csorog mint bevert ablakon*

*Szilánkok szóródnak az ürbe lassan
reménytelenné keményül a fagy
Minden hiába árnyékos nem őrzik
tovább a holdfénytől sápadt falak*

Virradat

*Süllyedő hold erdő mögött
éjjé feketíti a fákat
Lassan sötétülő törött
tükrön repedések az ágak*

*Mint összeálló mozaik
Egykor megálmodott valóság
De széthulló szilánkjait
megörzlik reggelig a tócsák*

És dobokba dárdák csapódnak

*Vizesen így állsz a viharban
csöpögő fák tetők alatt
Szótlan maradsz és mozdulatlan
mögéd lapulnak a falak
A lassan elnyúló időben
fény serceg és eső suhog
Szakadt felhők alatt az éden
lélegzik A forró homok
tócsáiban az ég sötétül
Fekete vásznon a világ
rózsák nyílnak mélyére ékül
oszlopokként tartják a fák
S eláll az eső száll a pára
zizegni kezd az éghető
Szél támad a sötétre Száraz
homokkal pereg az idő
És dobokba dárdák csapódnak
Villámlik Szikrát vet a rét
Kazlak gyulladnak lánggra Lobban
árnyékod és a falra ég*

Vacsora

*A sötét abroszon kenyér
Kihűlt a hold ragyog szegetlen
A fény hideg testekhez-ér
terített asztalon felettem*

*Szétnéz az abroszon eszik
kenyeret szeg talán a holdat
Nem tudni miért éhezik
mióta táplálják a holtak*

*S lerántja abroszát ha virrad
az égi és bámul reám
Szétszóródott ezernyi csillag
csonttörmelék az asztalán*